

HEIDI GUTTORM EINARSEN • MARIT MIKKELSDATTER EIRA MURUD

JAHKEPLÁNA EVTTOHUS

BIEBMU JA DEARVVAŠVUOHTA 5.-7. CEAHKKI

Moai dás evttohetne jahkeplána Biebmu ja dearvvašvuhta-fágii 5.-7. ceahkkái. Dat lea ráhkaduvvon «Plánet ulbmiliid mielde» – prinsihpa mielde ja heive oahpponeavvopáhkki: *Biebmu ja dearvvašvuhta 5.-7. ceahkkái.*

Moai deattuhetne ahte dát plána lea munnos dušše evttohus, ja letne danne bidjan nehttii maiddái mála masa sáhttibehtet ráhkadir iežadet,

báikkálaš jahkeplána daid rámmaid, luondduguovlluid ja vejolašvuodaid/rámmaid mielde mat dis leat. Jahkeplána doaibmá vuodđun, dahje bajit oassin din beaivválaš plánenbargguide biebmu ja dearvvašvuhta-fága oahpahusas.

ČálliidLágádus

Biebmu ja dearvvašvuhta 5.-7. ceahkki. Skuvlajahki _____

ML20S	OAHPPOULBMILAT	ÁIGI	SÁNIT JA DOAHPAGAT	OAHPPONEAVVUT/ DOAIMMAT
<ul style="list-style-type: none"> geavahit reaidduid, vuodđoteknihkaid ja biebmoráhkadanmetodaid ráhkadit dorvvolaš ja guoddevaš biepmu mii addá vuodu buori dearvvašvuhtii geavahit áiccuid suokkardit ja árvvoštallat biepmu máisttuid ja tekstuvra ja suokkardit biebmobardima lihttái guossoheami várás dovdát ja váld dahit vuodđomáisttuid ja suokkardit ja digaštallat mo máisttut sáhttet váikkuhit biebmopreferánssaide ja biebmoválljejupmái geavahit biebmorávvagiid biebmoráhkadeamis, maiddái njálmmálaš, ja rehkenastit ja árvvoštallat poršuvnnaid hivvodaga, sihke digitála resurssaid vehkiin ja daid haga geavahit árbemáhtu biebmogolaheami birra ja reflekeret iežas biebmogolaheami birra 	<ul style="list-style-type: none"> Mii lea biebmu ja gos dat boahtá Oahppat dábáleamos biepmuid, guliid, elliid ja šattuid namaid, ja oahppat dovdat daid Hárjánit iešguđet máguide, tekstuvrraide ja hájaide Dovdat ja máhttit gievkkana reaidduid namahusaid Oahppat muhtun dábálaš vuodđo-teknihkaid málezteami oktavuođas Máhttit čuovvut biebmoráhkadanneavvaga biebmoráhkadeamis Oahppat muhtun sámi árbevirolaš biebmoriibadangoanstaaid birra Diehitit mo bakterijat ja mikroorganismmat šaddet ja levvet Dovdat ja máhttit čuovvut skuvlagiekkanan njuolggadusaid ja oahppat bargat ovttas/joavkkus 	Borgemánuš juovlamánnui	<ul style="list-style-type: none"> buvta buvttadit buktagat meahcci/luohtu luondu luonduriika luonduguovlu jávri johka eanadoallu mearra máhku/máistu máistta tekstuvra oktasášvuodđovdu biebmogálvorámbuvra /-buvdá/-gávpi loaktit biebmoráđđi Biebmobearráigeahču laskat árbevirolaš bakterija ja mikroorganisma buhtisvuhta biebmoloahpat biebmoráhkadanneavva 	<ul style="list-style-type: none"> kapihttalat 1, 2 ja 3 Biebmu ja dearvvašvuhta-oahppogirjjis + bargogirji resursaolbmot/maestárat skuvlagievkkan lávvu <p>doaimmat/dahkat:</p> <ul style="list-style-type: none"> háhkat biepmu luonddus, čuovvut muhtun vuodđo-ealáhusa máisttašit ja árvvoštallat iešguđetlágan biepmuid/ máguid sáltet luosa, suovastuhitt bierggú, ráhkadit youghurtta geavahit lohkanstrategijiaid, lohkat fágateavsttaid ja oahppat ohcat dain dieđuid ja oahppat fágadoahpagiid boradit ovttas ja láhttet vuohkkasit borranbeavddis ja borrandilálašvuodđain bassat gieđaid ja skuvlagiekkanan

Moai letne oahpaheaddjebagadusas Biebmu ja dearvvašvuhta-fága fágaidrasttildeaddji fáttáid ja vuodđogálggaid čatnan heivvolaš bargobihtáide (sihke oahppogirjjis, bargogirjjis ja «evttohusat lassi bargobihtáide ja doaimmaide» vuolde), ja dan láhkái čalmmustahttán ja áigeguovdilastán daid.

Dađistaga árvvoštallama vearbbaat čájehit čielgasit maid oahppit galget bargat oahppanáigodagas maiguin čájehit máhtuset: *ráhkadit, suokkardit, árvvoštallat, reflekeret, váikkuhit, praktikhalaččat bargat, gulahallat, geahčaladdat, muitalit, geavahit*. Dii plánebehtet oahppandoaimmaid daid mielde.

ML20S	OAHPPOULBMILAT	ÁIGI	SÁNIT JA DOAHPAGAT	OAHPPONEAVVUT/ DOAIMMAT
<ul style="list-style-type: none"> ráhkadir biepmu dolas ja eará árbevirolaš biebmoráhkadanarenain ja ságastallat borranvieruid birra goađis/lávus ja mo sosiála searvevuhta borramiin sáhttá leat mielde nannemin buori dearvvašvuða ráhkadir biepmuid iežas kultuvrras ja eará kultuvrrain, buohastahtti biebmogálvogeavaheami ja borranvieruid, ja reflekteret mo biebmórbieverut gullet oktii luonduun ja eallinvugiin iešguðet guovlluin. fuolahit, giedahallat ja ávkkástallat biebmogálvvuid guoddevaš láhkái čájehit oktavuođaid gaskal biebmogálvoavkkuid ja biebmávdnasiid mat leat dehálaččat buori dearvvašvuhti geavahit digitála reaidduid buohastahttit ja ságaškušsat sisdoalločilgehusaid ja máidnosiid iešguðet mediain geavahit biebmomerkema ja biebmodoallomodeallaid ráhkadir dearvvašlaš, máŋgabéalat ja guoddevaš biebmodoalu ja reflekteret iežas válljejumiid birra 	<ul style="list-style-type: none"> Oahppat sámi ja muhtun eará eamiálbmogiid árbevirolaš biepmuid, borranárbevieruid ja borranbáikkiid birra Diehit mat leat biebmóávdnasat ja dovdat dan guhtha iešguðet ávdnsa Dovdat daid iešguðet biebmogálvoavkkuid Máhttít čilget mii dearvvašvuhta lea Oahppat makkárat leat dearvvašlaš eallindábit ja borrandábit Oahppat mii lea biebmomáinnus, dan gaskaomiid ja mo dat váikkuhit midjiide Dovdat deháleamos njuolggadusaid biebmolágas Oahppat maid biebmomearkkat muitalit 	Odđajagimánus miessemánnui	<ul style="list-style-type: none"> biebmoárbevierru biebmobuvttadeaddji biebmoráđđi dáhpi eallindáhpi borrandáhpi borranbáiki liggengáldu ávžžuhit eallinvuohki dearvvašvuhta biebmošládja biebmogálvu biebmogálvoavku rumaš čoalit dearvvašlaš vihki ovddidit garvit huuvidit borranráva, borramušráva biebmomáinnus biebmomearka biebmoláhka/-njuolggadus geavaheaddji geavaheaddjefápmu váikkuheaddji eallinillu oktageardánis gaskaoapmi meroštallat vuovdi 	<ul style="list-style-type: none"> kapihttalat 4, 5 ja 6 Biebmu ja dearvvašvuhta-oahppogirjjis + bargogirji lávvu, fiervá interneahhta/PC-at, oahppanguoimmit resursaolbmot/meaštárat árbevirolaš máhtus skuvlagievkkan <p>doaimmat/dahkat:</p> <ul style="list-style-type: none"> dahkat dola, málestit ja boradit, ovttastallat lávus, fiervás ja duoddaris/olgun plánet ja láhčit dearvvašlaš beaivebiepmuid árvvoštallat, reflekteret iežas eallin- ja borrandábiid biebmogálvorámbuvrras árvvoštallat/ohcat/suokkardit iešguðetlágan dieđuid čuovvut ja ohcat mediain máidnosiid ja árvvoštallat daid kritikhalaččat árvvoštallat váikkuheddiid ja sin áigu-mušaid geavahit lohkanstrategijiaid, lohkat fágateavsttaid ja oahppat ohcat dain dieđuid, ja oahppat fágadoahpagiid

Moai letne oahpaheaddjebagadusas Biebmu ja dearvvašvuhta-fága **fágaidrasttildeaddji fáttáid** ja **vuodđogálggaid** čatnan heivvolaš bargobihtáide (sihke oahppogirjjis, bargogirjjis ja «evttohusat lassi bargobihtáide ja doaimmaide» vuolde), ja dan láhkái čalmmustahttán ja áigeguovdilastán daid.

Dađistaga árvvoštallama vearbbaat čájehit čielgasit maid oahppit galget bargat oahppanáigodagas maiguin čájehit máhtuset: *ráhkadit, suokkardit, árvvoštallat, reflekeret, váikkuhit, praktihkalaččat bargat, gulahallat, geahččaladdat, muitalit, geavahit*. Dii plánebehtet oahppandoaimmaid daid mielde.